

Debesuota, gali snigti.
Saulė teka 6:49, leidžiasi 4:26

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIII

Price 15c

Chicago, Ill. — Antradienis, Lapkričio-November 23 d., 1971 m.

Kaina 15c

2/3

DERYBOS SU ISLANDIJA DEL JAV BAZIU

IZRAELIS PAKETE KARIUOMENES ŠTABO VIRŠININKĄ GEN. BAR-LEV

JERUZALĖ. — Izraelio atsakymas į Egipto prezidento grasinančias kalbas, pasakytas Egipto kareiviams praėjusį savaitgalį, buvo: "Nustok girtis ir imk tartis". Užsienio reikalų ministeris Ehanas pareiškė, kad Izraelio nenugąsdins karo grasinimai ar politinis spaudimas. Sadatas nieko negalįs padaryti tik atnešti savo gyventojams naujus vargus ir kančias. Izraelio žvalgybos viršininkas gen. Amit pareiškė nuomonę, kad Egiptas karo šiais metais nepradės.

Izraelio vyriausybė paskelbė, kad kariuomenės štabo viršininkas gen. Haim Bar Lev, išbuvęs tose pareigose ketverius metus, nuo Naujų Metų pasitraukia. Štabo viršininku taps dabartinis operacijų viršininkas generolas David Elazar, 46 m. Jis yra, kaip ir Bar Lev, imigrantas iš Jugoslavijos. Penkeris metus Elazar buvo šiaurinio fronto vadas. Jis sėkmingai vadovavo kovai Golanau aukštumose prieš Siriją jėgas. Vėliau jam teko gintis nuo partizanų Jordano, Sirijos ir Libano pasieniuose.

Generolas Bar-Lev Sinajuje įrengė karinius sutvirtinimus, pavadintus jo vardu. Manoma, kad jis pereis į politiką ir taps ministru, galimas daiktas, gynybos ministru ar prekybos ir pramonės. Prieš jį buvo štabo viršininkas Rabin tapo ambasadoriumi Washington, kas laikoma svarbia ir atsakinga vieta.

Generolo Bar Lev perėjimas į politiką kai kurių Izraelio sluoksnių yra kritikuojamas. Nurodoma, kad kabinete jau yra du buvę garsūs generolai: vicepremyeras Yigal Allon ir gynybos ministeris Dayanas. Stebėtojai nurodo, kad ateities prezidentui gali tapti dabartinis finansų ministeris Sapir, su kuriuo nesugyvena gen. Dayanas. Tuo atveju Bar Lev taptų gynybos ministru.

Izraelio vyriausybė, klausinėjama spaudos apie paskutinius Egipto grąsinimus, pareiškė: "Mes esame pasirengę viskam". Kairo spauda praneša apie kariuomenės narių pareiškimus prezidentui Sadatui. Egipto lakūnų grupė pasisūčiusi savizudybės misijoms. Kiti daliniai pasisakę esą pasirengę mirti už tėvynę ir jos pergalę. Visi sakosi nekantriai laukia leidimo pradėti kovą prieš mirtiną prieša — Izraelį.

Arabų partizanai keičia taktiką

BEIRUTAS. — Vakar Saudi Arabijoje prasidėjo Palestinos partizanų grupių ir Jordano delegacijų pasitarimai, ieškant santykių pagerinimo. Pranešama, kad partizanų vadovybė keičia savo kovos prieš Izraelį taktiką. Nebebus didelių partizanų dalių, bet visa veikla eis per mažas, pagrindines grupes Izraelio valdomoje teritorijoje.

Jordanas, nugalėjęs nepaklusnius partizanus, siūlo savo teritorijoje laikyti nedaugiau 1,000 partizanų. Jie turės gyventi nurodytoje stovyklose. Partizanai su tokiomis sąlygomis nesutinka, vadinami stovyklas "koncentracijos lageriais". Partizanai laukia, kada Egiptas pradės karo veiksmus prieš Izraelį. Tada būsimosios geresnės veikimo sąlygos ir partizanams. Naujoji palestiniečių taktika būsimi kaip "blusų", kada iki šiol jie veikė lyg "antys", į kurias visi galėdavo šaudyti.

IŠ VISO PASAULIO

ČIKAGA. — "Chicago Today" vakar išidėjo Rimanto Genčiaus laiška, kuriame primenamos metinės nuo Simo Kudirkos tragiško incidento. Amerika po to įvykio išleido naujas taisykles tokiems incidentams tvarkyti. Autorius klausia ar neperdaug sumokėta už tas taisykles — žmogaus laisvės kaina. Kodėl reikėjo paaukoti žmogų — klausia R. Genčiaus?

ČIKAGA. — Čikagos spauda paskelbė, kad O'Hare aerodrome vienas pakilimo takas, kuriuo statyba kainavo 12 milijonų dol., yra visai nenaudojamas, nes jis yra netoli Milwaukee Road geležinkelio centrinės, kurios elektroniniai aparatai blogai veikia nuo lėktuvų keliamo triukšmo.

MANILA. — Keleivinis laivas, kuris turėjo leidimą vežioti 11 keleivių, apsisvertė netoli Filipinų su 200 asmenų. Žuvo apie 100 žmonių.

Pontiac, Michigane gaisre žuvo du vyrai, moteris ir keturi vaikai. Ugniagesiai ir policija tvirtina, kad namas buvo aplaistytas gazolinu ir padegtas. Piktadaris iškomas.

DETROITAS. — General Motors šaldytuvų įmonės Frigidaire darbininkai nutarė atsisakyti algų pakėlimų, kad įmonė galėtų sumažinti gaminių kainas. Atsisakymas sumažins ir darbininkų atleidimą iš darbo.

LOS ANGELES. — "L. A. Times" paskelbė, kad darbo unionų prezidentas Meany, pamatęs, kaip dreba kalbą sakant prezidento Nixono rankos, vėliau paaiškino, kad Nixonas esąs silpnas ir pavojingas žmogus. Jis esąs silpnas, nes bijas pralaimėti.

VARSUVA. — Vatikano užsienio reikalų ministeris arkivyskupas Casaroli išvažiavo iš Lenkijos po ilgokų pasitarimų su komunistinės valdžios atstovais.

CHRISTCHURCH. — Amerikietis lakūnas Elgin Long pirmas perskrido virš šiaurės asi-galio dvimotoriu civiliniu lėktuvu. Jis dabar jau perskridęs abu ašigalius.

Palaidojo Maskvos žydų rabiną

MASKVA. — Vyriausias Maskvos žydų, kurių tame mieste esą apie 250,000, rabinas Yehuda Leib Levin buvo palaidotas senose žydų kapinėse Vostryakovo kaime, 30 mylių nuo Maskvos. Atsisveikinime sinagogoje dalyvavo apie 1,000 tikinčiųjų. Svarbiausią kalbą pasakė New Yorko Park sinagogos rabinas Arthur Schneider. Kalbėjo dar Montrealio rabinas Isaac Hechtman, rusų provoslavų atstovas ir baltistų pastorius. Rabinas Schneider kalbėjo

Rytų Pakistane vis daugiau įsigali partizaninės bengalų jėgos "mukti bahini", kovojančios už nepriklausomą Bengaliją. Pakistano kariuomenė stengiasi išlaikyti vieningą valstybę su vakaru ir rytų provincijomis.

ITALIJOS DARBININKAI STEIGIA VIENINGĄ UNIŲ FEDERACIJĄ

FLORENCIJA. — Vakar Italijos didžiausių darbo unių vadovybės, viso apie 380 delegatų, pradėjo konferenciją, kurios tikslas sujungti visas italų darbo unių į vieną galingą federaciją, kuri turėtų didesnę įtaką ir galią Italijos politiniame gyvenime. Jau aptarti ir sudaryti planai, kurie tą sujungimo darbą atliktų per 15 mėn. Belieka dar išspręsti kelis nesminius klausimus, kaip Italijos dalyvavimą tarptautinėse darbininkų sąjungose. Komunistai toliau norėtų palaikyti ryšį su prokomunistine darbo unių tarptautine federacija.

Trys galingiausios italų profesinių sąjungų grupės yra: komunistų vadovaujama, generalinė federacija su 3,4 milijonais narių, krikščionių demokratų darbo sindikatų federacija, su 2,1 mil. narių ir socialdemokratų Italijos darbo unija su 1,5 milijonais narių. Naujai planuojama federacija turėtų apie 7 milijonus narių, nors patikimi šaltiniai kalba, kad tas skaičius yra išpūstas, ne visi nariai moka narių mokesčius ir federacija turėtų apie 5 milijonus.

Tos trys pagrindinės darbininkų organizacijos prašė tarp savęs kovodavo ir tik per paskutinius trejus metus pradėjo bendradarbiauti. Jos efektingai išreikalavo iš vyriausybės įvairių švietimo, sveikatos, transporto ir pajamų mokesčių reformų. Sekmadienį tos trys unių grupės suorganizavo 24 val. geležinkeliečių streiką, kuris suparalavo Italijos geležinkelius.

Kai kurie italų darbininkų veikėjai bijo, kad federacija įsigalės komunistai ir ilgainiui perims federacijos vadovybę. Todėl numatyta, kad naujos federacijos pareigūnai negalės dirbti jokio darbo politinėse partijose.

I šita numatoma federacija nesijungia naujųjų fašistų vadovaujama tautinių darbininkų sindikatų grupė, kuri skelbiasi turinti milijoną narių. Be to, unioms nepriklauso daug tarnautojų, mokytojų ir kitų "baltakalnių" sąjungos.

Tuoju po karo Italijos darbininkai buvo sudarę vieną federaciją, tačiau ji iširo, kada 1948 metais komunistų partija pradėjo per unių siekti savo politinių tikslų — valdžion patekimo. Kitų pažiūrų darbininkai tada įsteigė savo unių grupes.

yiddish. Jis kritikavo tuos žydus, kurie puolė mirusį rabiną už jo komunistinę propagandą, prašydamas "atleidimo tiems, kurie toli sėdėdami nuo įvykių scenos, teisę mirusiojo veiksmus".

Moteris Kolumbijos partijos įsteigėja

BOGOTA. — Kolumbijos politiniame gyvenime pasirodė įdomus veiksnys — Tautinė Liaudies Santarvė, į kurią neseniai perėjo visa eilė politikų iš pagrindinių Kolumbijos partijų: liberalų ir konservatorių. Įdomiausia, kad šiai naujai grupei vadovauja 37 metų moteris Maria Eugenia Rojas de Moreno Diaz, dviejų vaikų motina, buvusio Kolumbijos diktatoriaus Gustavo Rojas Pinilla duktė.

Jos partija, populiariai vadinama ANAPOS, jau turi senatę ir atstovų rūmuose trečdaliu vietų, kontroliuoja 16 iš 22 Kolumbijos provincijų seimelių ir 700 iš 918 Kolumbijos miestų savivaldybių. Pati Maria Rojas yra senato narė ir sostinės Bogotos tarybos narė.

Maria Rojas pradėjo politinę karjerą gindama savo tėvą, kuris turi 71 metus, garbę. Pradėjusį sakyti kalbas visoje Kolumbijoje apie neteisę, padaryta jos tėvui prezidento rinkimuose, ji pamatė, kad turi daug šalininkų ir nutarė steigti politinę santarvę. Jos rėmėjai ir šalininkai vadina ją "la Capitana". Neabejojama, kad ji vieną dieną gali tapti pirma Pietų Amerikos moteris prezidentė.

SAIGONAS. — Kambodijos kariuomenė atstūmė komunistų jėgas nuo sostinės ir atsiėmė Tuol Leap miestą, 12 mylių nuo Phnompenho.

Didelė sniego audra visiš- kai izoliavo Daniją ir palietė pietinę Švediją. Vokiečių laivas nuskeno netoli Danijos, šeši jūreiviai žuvo. Škotijoje sniege žuvo šeši vaikai, dalyvavę ekskursijoje.

Komunistinės Kinijos užsienio reikalų viceministeris Chiao Jikajė ir nuolatinis Kinijos ambasadorius Jungtinėse Tautose Huang (dešinėje) padarė JT Asamblėjos pirmininkui Adam Malik, Indonezijos užsienio reikalų ministeriui, mandagumo vizitą.

ISLANDIJA - SVARBI STRATEGINĖ AVIACIJOS IR KARO LAIVYNO BAZĖ

REYKJAVIKAS. — Nauja Islandijos vyriausybė liepos mėnesį pareiškė, kad Islandijos sutartis su Amerika dėl karinių bazių bus peržiūrima arba nutraukta. Šis pareiškimas buvo sukėlus didelių susirūpinimą Nato gynybos štabe, nes Islandija yra labai svarbi strateginė vieta, iš kurios galima valdyti visą šiaurinį Atlantą. Paskutiniojo karo metu Britanija užėmė salą 1940 metais, užkirsdama kelią vokiečiams. Amerikos kareiviai salon atvyko 1941 m. Ir dabar Islandijoje yra 2,200 jūros laivyno vyrų ir apie 1,000 karo aviacijos su ilgų nuostolių žvalgybos lėktuvais Orion P-3C.

Italai pastatys Lenkijai fabriką

VARSUVA. — Lenkija pasirašė su Italijos automobilių bendrove Fiat sutartį, kuri numato 400 mil. dol. vertės fabriką Lenkijoje pastatyti. Fiat fabrikai gamina nedidelius automobilius, kurie turės pasklisti lenkų visuomenėje.

Šiuo metu lenkai gamina kiek didesnius Syrena automobilius, kurie irgi yra Fiat automobilių kopijos. Per metus pastatoma 50,000 automobilių, iš kurių apie 28,000 yra eksportuojami į užsienį: Vokietiją, Suomiją, Iraką. Apie 11,000 automobilių pariduodama kitom "socialistinėm" šalim. Patiems lenkams mažai tų automobilių belieka, todėl Fiat dabar rengiasi pastatyti naujas dirbtuves prie Biala upės, pietinėje Lenkijoje. Nauji fabrikai turės pagaminti kasmet po 150,000 automobilių.

Šiais metais Lenkijos vyriausybė po darbininkų sukilimo pradėjo importuoti automobilius iš Rytų Vokietijos, Sovietų Sąjungos ir Čekoslovakijos. Iš viso šiais metais Lenkijoje buvo pardauta 70,000 automobilių. Blogiausia, kad Lenkija, kaip ir kiti komunistų valdomi kraštai, neturi pakankamai garų, neturi taisyto specialistų ir net pakankamai gerų kelių. Valdžia turės išspręsti šiuos klausimus prieš paleisdama į rinką tūkstančius mažųjų Fiatų.

Degolininkai tęs partijos uždavinius

STRASBURGAS. — Apie 5,000 Prancūzijos degolininkų partijos delegatų baigė savo konferenciją, kurioje jie nusprendė, kad Prancūzijai tokia partija toliau reikalinga, nes tik ji vieną galiinti išgelbėti Prancūziją iš komunizmo ir nepastovumo. Mirus generolui de Gaulle, daug kas abejojo ar jo įsteigta politinis judėjimas galės išlikti gyvas. Visa eilė partijos delegatų savo kalbose aiškino, kad degolininkų partija yra reikalinga kaip išeitis iš kapitalizmo ar komunizmo spaudimo.

Konferencija pareiškė savo ištikimybę ir lojalumą prezidentui Pompidou, kuris esąs generolo de Gaulle įpėdinis ir jo politinių idėjų tęsėjas. Partija išsiskirstė pasiryžusi rengtis 1973 metų rinkimams ir pasiryžusi nugalėti kairiųjų partijų koaliciją iš socialistų ir komunistų, su Francois Mitterand priešakyje ir centro partijų — "reformatorių" koaliciją, vadovaujamą Servan-Schreiber.

ČIKAGA. — Vakar State gatvė krautuvėse ir gatvėse buvo uždegtos Kalėdinės šviesos ir dekoracijos.

Sakoma, kad sovietų povandeniniai laivai, kurie plaukioja Viduržemio jūroje ir Atlante, prie Amerikos krantų, visi išplaukia iš Murmanskos uosto. Visus šiuos laivus pastebi ir jų kryptį nustato Islandijoje esą žvalgybos lėktuvai. Jei Islandija išvartų amerikiečius, karo metu šią salą tikriausiai okupuotų sovietai. Tuo atveju Amerikos jėgų atsuntimas Europon taptų labai problematiškas.

Islandijos vyriausybės pareiškimas stipriai kritikavo Danijos, Norvegijos ir net neutralios Švedijos spauda. Yra ženklų, kad pati Islandija pradėjo keisti savo nuomonę. Islandijos karo jėgų viršininkas admiralas John Bering irgi pasisakė prieš Amerikos bazių panaikinimą.

Islandijos vyriausybės sudaro koaliciją iš pažangiosios partijos su 17 narių parlamente, komunistų partijos su 10 vietų ir kairiųjų liberalų partijos su 5 vietomis. Vyriausybės premjeras ir užsienio reikalų ministras abu priklauso pažangiųjų partijai, kuri yra linkusi palikti Amerikos karinės bazes.

Gruodžio 4 d. Islandijoje lankysis valstybės sekretorius William Rogers, sustodamas pakeičiant NATO valstybių konferenciją. Svarbiausias jo sustojimo tikslas bus aptarti bazių klausimą. Strateginiai reikalavimai verčia NATO valstybes turėti Islandijoje bazes, nors jų ir nepaigindauja patys Islandijos gyventojai, kurių yra tik 204,000. Šiuo metu Islandijoje prasideda ilgoji naktis, kuri tęsiasi 6 mėn. Saulė teka apie 11 val. ryto. Visi amerikiečiai kareiviai turi būti barakuose 10 val. vakare. Jų beveik nesimato tamsiose Reykjaviko (dūmų įlanka) gatvėse.

Neleis "minkštinti" kalakutienos

WASHINGTONAS. — Žemės ūkio departamentas paskelbė taisyklę, kuri neleidžia dėti į kalakutieną daugiau kaip 3% viso paukščio svorio įvairių skystųjų ir riebiųjų. Iki šiol paukščių augintojai įšvirkšdavo į kalakutieną įvairių "minkštintųjų" ir tiesiog, taukų. Praktiškai taukų būdavo dedama iki 6%.

Artėjant Padėkos dienai ši nauja taisyklė jau nebespės paveikti šių metų kalakutų. Taisyklė įsigalioja nuo 1972 m. vasario 17 d. Nuo tada įvairių priedų galės būti tik 3% negyvo, nuplauto ir užšaldyto kalakuto svorio. Taigi, ateityje kalakutiena gali būti sausesnė ir kietesnė.

MASKVA. — Sovietų mokslo akademija pradeda leisti naują žurnalą "Tolimųjų Rytų problemos". Jis išeis keturis kart per metus.

DALYVAUJA
KETVIRTADIENIS, lapkričio 25 d., 7:30 val. vakaro
Kesto Ostrausko METAI, rež. Marytė Smilgaitė.
PENKTADIENIS, lapkričio 26 d., 7:30 val. vakaro
Kartojama ketvirtadienio programa.
SEŠTADIENIS, lapkričio 27 d., 7:30 val. vakaro
Jurgio Jankeus AUDRONE, rež. E. Dauguvietytė-Kudabienė.
SEKMADIENIS, lapkričio 28 d., 2 val. popiet.
Algirdo Landsbergio PASKUTINIS PIKNIKAS, rež.
Dailė Mackaliene.
SEKMADIENIS, lapkričio 28 d., 7:30 val. vakaro
ZYMENU ĮTEIKIMO SVENTE ir vaizės.
Vaizės pradeda Laima Nainytė.

ANTRAS JAV IR KANADOS TEATRO FESTIVALIS

1971 M. LAPKRIČIO MEN. 25, 26, 27 IR 28 D. D. JAUNIMO CENTRE
5626 SOUTH CLAREMONT AVE.
Rengia LB Kultūros Fondas

BILETAI | VADINIMUS po \$4, \$3 ir \$2 gaunami Marginiuose, 2511
W. 69th St., tel. PR 8-4585 arba, vadinimų dienomis prie įėjimo.
Bilietus prašome įsigyti iš anksto, nes visos eilės yra numeruotos.
KVIETIMAI | ZYMENU ĮTEIKIMO VAKARĄ \$4.00 asmeniui, įskaitant
vaizės, gaunami taip pat tik MARGINIUOSE. Programoje Zymenų
įteikimas, L. Bikenvičiaus orkestras, vaizės ir šokiai.
Maloniai prašome paremti aukomis šiuo adresu: LB Kultūros Fondas,
2955 West 71st St., Chicago, Ill. 60629, tel. ME 6-5151.

PRANYS ALSENAS

TORONTO LIETUVIAI PLEČIASI

Šiame pasaulyje niekas nestovi vietoje, privalo eiti pirmyn, nes kitu atveju, bestovint vietoje, ilgai neišgyvensi arba pradėdama trauktis atgal. Gi atgal traukiamasis — taip pat atžangos arba sunykimo ženklas.

Šitą tiesą, atrodo, gerai žino ir Toronto lietuviai, todėl jie nutarė pajudėti pirmyn ir to žygoi emėsi gana ryžtingai. Jų tikslas — šioj judrioj kolonijoj lietuvių išlaikymas dar mažiausiai šimtą metų! Dar pridurta, kad jų siekis — nemerdėjantis, bet tvirtos ir galvalingos lietuvių išlaikymas.

Dėl tos tad priežasties, pirmoji eilė, jie nutarė apsirūpinti geromis, patogiomis ir erdvėmis patalpomis — Lietuvių Namais, kur bus puoselėjama ir plečiama lietuviška kultūra, skambės lietuvių jaunimo juokas ir žaismas, bus šokami lietuvių tautiniai šokiai, dainuojamos lietuviškos dainos ir skiepijama jaunuliams ir jaunuolėms savo tautos ir pavergto krašto — Lietuvos meilė.

Ligi šiol turėtas Namus, kurie buvo per daug maži šiai skaitlingai lietuvių kolonijai, lietuviai jau pardavė ir nupirko itin didelį, galima sakyti, grandioziną pastatą, nebenaudojamą unitarų bažnyčią, kurią pertvarkius — bus ypatingai geros patalpos lietuvių susirinkimams, koncertams, vaidinimams ir, bendrai, visokiai lietuviškai veiklai.

Už senąsias patalpas paimta \$72,500, o už naujas patalpas — sumokėta 140,000 dolerių. Šių namų pertvarkymas — kainuos dar, galima sakyti, kita tiek, kiek sumokėta už patį pastatą. Tačiau tada lietuviai jau turės dvi geras sales, kurių vienoj tilps apie 1,100, o kitoj — apie 600 žmonių. Be to, name dar bus įrengta eilė kitų patalpų — raštinėms, smulkesnėms posėdžiams, repeticijoms ir t. t. Šiuose namuose taip pat įsikurs ir Toronto Lietuvių Kredito kooperatyvas — bankelis "Parama".

Naujųjų Lietuvių Namų reikalus tvarko labai energinga valdyba su jos pirmininku J. Karpium priešakyje.

Šių metų pradžioje, dar senųjų L. Namų patalpos įvykusiame namų dalininkų susirinkime, buvo išrinkta nauja valdyba. Prie pasilikusių buv. valdybos narių E. Jurkevičienės ir J. Grimo tada buvo dar naujai išrinkti: J. Karpis, Pr. Kvedaras, V. Petraitis, St. Grigaliūnas ir D. Renkauskas. Ant jų pečių ir gulė visi naujų L. Namų pirmo reikalai, o dabar — dar tebegula Namų remonto rūpesčiai.

Revizijos k-ją tada buvo paprašyta pasilikti ta pati, Jonėina: dr. M. Anyšas, Vl. Kazlauskas ir Al. Jusys.

Briedžių kova

Dabar nupirktų namų patalpos yra labai geroj vietoj. Jų adresas 1573 Bloor St. W., Toronto 9, Ont., Canada.

Naujieji Toronto Lietuvių Namai, tinkamai juos pertvarkius ir atremontavus, ne tik bus naudingi lietuvių veiklai, bet jie kels šiame Kanados didmiestyje ir lietuvių vardą, padės išlaikyti lietuviškam tautiniam atsparumui, bus graži pavyzdžiū mūsiškiam jaunimui ir parodys jiems, kad jų tėvai — nepalieka jų nežinomybės ir beskestančių svetimųjų jūroj. Bendrai tariant — šie lietuvių Namai bus graži, didingų ir kultūringų lietuvių židinių.

Gi Toronto, nors čia yra ir daugiau lietuvių kultūrinei veiklai puoselėti patalpų (turint galvoj parapijų sales ir kt.), patalpinės erdvės niekad nebus per daug. Ligi šiol mes neturėjome tokių patalpų, į kurias sutilptų 1,000 ar daugiau žmonių, todėl Vasario 16 šventės minėjimo ir kitų didesnių susibūrimų metu — samdydavom patalpas ir išmesdavom tam reikalui gana dideles sumas pinigų. Dabar tie pinigai galės likti lietuvių rankose ir galės būti sunaudoti naudingesniems reikams. Net ir šiuos namus nupirkus, mums patalpų dar neužteks, jų ir dar bus mažoka. Juk reikės šiai didelei ir itin vitališkai kolonijai skaityklos, bibliotekos, muziejaus etc.

Šiuos namus įsigijus ir ruošiantis juos pritaikyti bei įrengti lietuviškai veiklai, L. Namų valdyba siekia suburti kuo platesnius lietuvių visuomenės sluoksnius, nekreipiant jokio dėmesio į politinius bei partinius atspalvius. Norima, kad tie Namai — būtų visų lietuvių namai. Namuose gyvai vyks visų lietuvių kultūrinis, visuomeninis ir tautinis gyvenimas.

Nors naujieji namai dar ne-

pervertinti ir neatremontuoti, bet tenai jau vyksta pažymėtina lietuviška veikla: jaunimas jau šoka tautinius šokus, repetuoja dainas ir linksminasi.

Naujai nupirktieji namai — tai kapitalinis, didelis ir ypatingas pastatas. Kai tų namų veidas bus pakeistas — išgrąžintas ir atremontuotas — duosime spaudai ir to pastato fotografiją. Tegul ir kitų kolonijų lietuviai pamato, ką įsigijo torontiečiai.

Kaip jau minėta, už Namus sulagta labai prieinama kaina — 140,000. Iš tos sumos 40,000 dol. įmokėta, kaip "down-payment", o 100,000 dol. likę skoloj su 8% palūkanų 15-kai metų. Namai, žinoma, nebus komerciniai, bet tik visuomeniniai, o svarbiausia — bendruomeniniai. Ši norą simbolizuoja ir tai, kad L. Namų v-bos ir LB Toronto apyl. v-bos pirmininkas — tas pats asmuo — J. Karpis.

Namų pertvarkymui, pagal numatytus planus ir samatą, dar reikės tarp 150-170,000 dol. Namų išlaikymo mokesčiai ir skolos procentai, numatoma, per metus sudarys apie 75,000 dol. Tačiau tie pinigai surinkti nebūsią sunku, nes ir dabar, dar neatremontavus namų, jie esą išnuomoti kelioms organizacijoms visam laikui (konvencijoms), po 4 su puse dienos savaitėje. Jiems, tiems išnuomotojams, salė ir kt. patalpos esančios reikalingos, maždaug, 2,000 žmonių, o nuo žmogaus — jie moką nuomos po 1 dolerį. Atseit, viena diena — duosianti apie 2,000 dol. pajamų.

Gi bendrai nupirkimui ir remontui trūkstamų pinigų — taipogi jau iš anksto pažadėję net keliolika gerai besiverčiančių mūsų tautiečių ir tai stambiomis sumomis.

Pagal arch. dr. A. Kulpos-Kulpavičiaus sudarytus planus, remonto reikės maždaug šitokio: paaugštinti sporto salę maždaug 3 pėdomis ir 2 coliais, idėti metalines grindis, padaryti balkonius, įrengti virtuves, garderobus, dvi pagrindines raštinės, vieną "Paramai", kitą — Namų administracijai, padaryti betoninius laiptus, taip pat — šildymo ir šaldymo (airconditioning) sistemą ir išorinį namų pagražinimą. To visko samata — numatyta 156,000. Žinoma, tai galį būti nežymių svyravimų šioj sumoj.

Naujai nupirktuosius L. Namus, žinovų nuomone, ir dabar, esą, galima būtų parduoti, dar neįvykdžius remonto, su 50,000 dolerių pelno. Taigi, pirkiny — gana geras! Sklypo, ant kurio namai stovi, frontas (frontage) — 120 pėdų. Namų remontas būsiąs pradėtas jau dabar — nieko nebelaukiant, nes leidimai — jau visi gauti.

Teisininkai jau peržiūrėjo statutą ir suderino jį su mūsiškiais

įstojamajį įnašą. Šie nariai metinio nario mokesčio nebemoka ir pasilieka narius visam laikui. Dabar esantieji Lietuvių Namų nariai metinio nario mokesčio taip pat nebemoka ir pasilieka narius visam laikui. Įvedant šią kategoriją, negalėjo likti nesu-normuota esamų narių padėtis. Dabar esantieji Lietuvių Namų nariai, kaip jų pionieriai, turi privilegiją pasidaryti narius remėjais su jau įmokėtu net \$25 įnašu. Jiems užtenka pareikšti norą būti nariais remėjais ir atsisakyti teisės į atgavimą idėto įnašo. Šiuo būdu išvengiama daug keblumų ir Lietuvių Namai sukaupia šokių tokių nuosavą kapitalą, be kurio veiklos plėtimas yra neįmanomas.

Primintina, kad dabar Lietuvių Namų nariu gali tapti kiekvienas lietuvis nuo pat gimimo ir pasilikti juo iki mirties. Jaunimui užtenka įmokėti vieną dolerį įstojamojo įnašo, o metinio mokesčio iki dvidešimt vienerių metų nemoka.

Namų nupirkimui ir jų remontui yra reikalingos lėšos. Todėl tenka užtraukti paskolą. Tam tikslui išleidžiami paskolos lėšai, kurie bus apdrausti turtu. Paskola negali būti mažesnė, kaip 200 dol. Už paskolą bus mokami 6% palūkanų. Palūkanos išmokamos kas metai kartu su dešimtają dalimi nominalinės lėšų vertės. Už palūkanas neramomai pakvitatavimai.

Tai tokia maždaug naujai nupirktųjų Toronto Lietuvių Na-

Northside

Lietuvių Humboldt Parko klubas, jei neklystu, yra vienintelė lietuviška organizacija vadina-moje Northsideje, kuri savo laiku pasižymėjo ir lietuvių ir jų organizacijų gausumu. Dabar mažai beliko čia lietuvių, tad ir jų draugijos bei klubai pranyko. Išliko tik viršuje minėtas klubas, kuris, palyginti, gan neblogai gyvuoja.

Lapkričio 17 d. įvyko klubo susirinkimas Almera Simons svetainėje, 1640 No. Drake Ave. Dalyvavo gerokas skaičius narių (tiek vyrų, tiek ir moterų), kurie vienbalsiai nutarė paremti spaudą, paskirdami Naujienoms 15 dolerių, o Sandarai 10 dol. Tai klubo dovana tiems laikraščiams už suteiktą vietos klubo veiklos pranešimams.

K. Čepukas

my žinių apžvalga. Remkime juos, ir remkime visi lietuviai, tuos namus, nes jie sveturi — tai, galima sakyti, egziliinė Lietuva po svetimu dangumi...

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIUS ŽINIUS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietis išpūdziai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista, 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rasteno vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Konzius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, pakeičiant to laikio Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIJI METAI, gražiai įrista, 592 psl. \$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrista, 464 psl. \$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įristas, 431 psl. \$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl. įrista — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrista — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
Prof. S. Keirys, LIETUVA BUDO, gražiai įrista, 416 p. \$5.50
Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
F. Liūdžiūnas, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
S. Michelsonas, LIETUVIŲ IŠEIVIJŲ AMERIKOJE, 297 p. įrista — \$5.00 minkštai viršeliais — \$4.00
Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrista 968 psl., dabar tik \$10.00

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus,
Kai atvairai ir laumės
Skrąjojo po laukus...

S. Petersoniene

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krikštavimai. Naujienose galima gauti šių perliū ir žemčiūgų mūsų maitėms bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir D.VY. NUKĖS, 34 psl. su 8 apsakymeliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratis Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apyskaitės vaikams. Dail. V. Šimankevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
4. Stasė Vanagaitė - Petersoniene, LAUME DAUME. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų žemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.
5. Meirionis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų s-gos premijuota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stancikaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.
7. Juozas Švaistas, ŠAUNUS PENKETUKAS, apyskaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAL, mitologijos posmai. Eiliuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuoja vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakilių aukštyn.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Aunt Sarah, I love you.

Remember my 10th birthday, when you gave me that funny piece of green paper and everybody made such a fuss over it. (Except me.) Frankly, it was a pretty disappointing present for a kid. I couldn't eat it, couldn't play with it, couldn't wear it — and Mom took it away from me practically the minute I got it.

And every birthday after that (and Christmas, too), you gave me another one of those Bonds, you called them. I thought you were pretty gooney.

At least, I never had to guess what I was going to get from good old reliable Aunt Sarah.

And what I got was good old reliable U.S. Savings Bonds.

What I didn't realize then was that you gave me a gift of security for the future. Thanks to you and those Bonds, I had extra funds for college. And they helped when I bought my first new car.

Next week, I'm giving my nephew, Harry, his first U.S. Savings Bond. I know the kid is gonna think I'm some kind of nut. But, someday...

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. They may be redeemed at any time. And always remember, Bonds are a good way to save.

Take stock in America.
Now Bonds pay a bonus at maturity.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KUR SENŲJŲ LIETUVIŲ GYVENTA

XI

Spaudos pradmenys Pensilvanijos kalnuose
(Tėsinys)

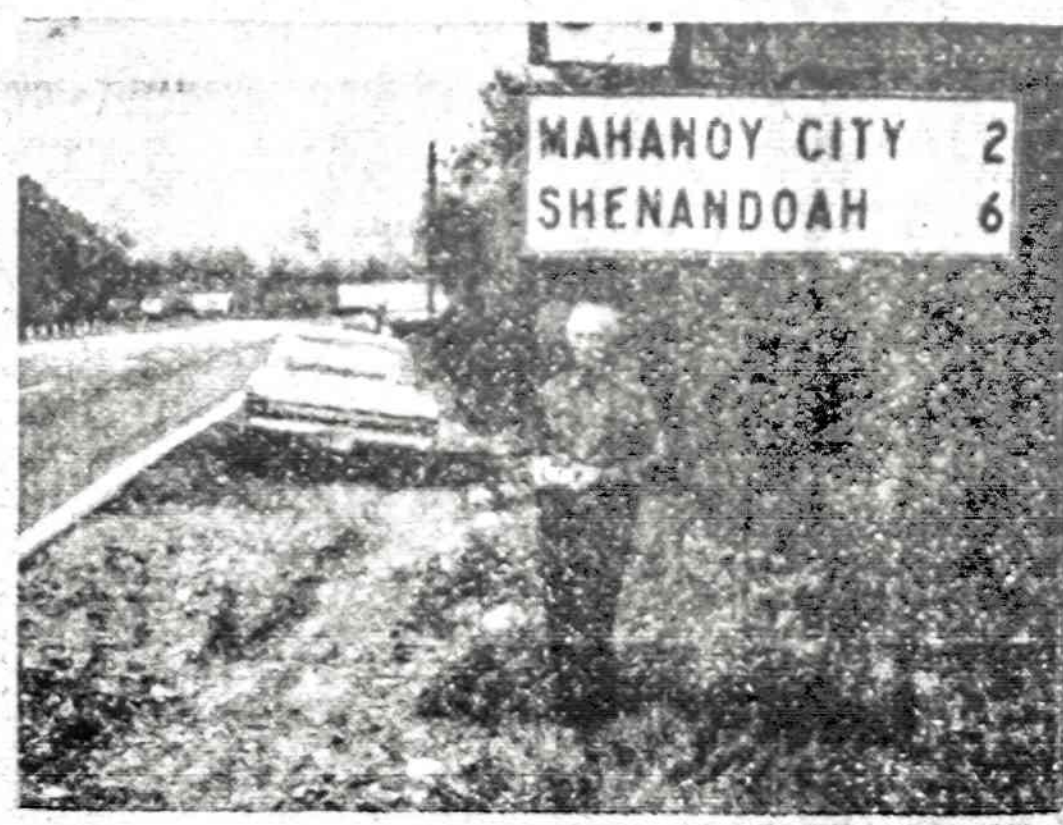
Wiespaties sawo szaukiuosi,
Rankas kildams jam meldžiui,
Wisus wargus sawo tamui
Apsakau Dievui sawamui
Wos ka dvasia jaučiu sawim,
Regis tu Pon giera manim,
Jog asz be jokios kaltibes
Kienčiu sztyokies sunkibes.
Kur tyk mane biedna mato,
Wisur zebangus uzstato.
Kajrej ir deszinej žiuriu,
Prieteliaus niekur neturiu.
Izšbert nier kur ne ant kiulu,
Pilna wisur niaprietelur.
Tu Pone tyk Maloningas,
Szaukiu tarnas ne lajmingas.
Tu nodieja tarp giwuju,
Dalis mano tarp szwetuju.
Izšgirsz mano wajtoima,
Pagaylek suspaudimo.
Izštrauk izz ranku baisyju
Neprieteliu prakiajktuju.
Tada wernieje izswidia
Džiaugsis ir duos garbia didia.
Amen.

Pensilvanijos mainerių su Il-
linojaus stokjardininkais varžy-
bosė dėl to, "kas pirmasis", ne
tik pirmųjų draugijų ir parapijų
bei bažnyčių, bet ir spausdinto
žodžio istorijoje pirmenybė ten-
ka mūsų senosios kartos pirmie-
siems ateiviams maineriams an-
gliakasiams. Nes Chicagoje pir-
moji lietuviška knygelė apie
"Gražią kantrią Heleną" buvo
išspausdinta tik 1880 metais, o
pirmoji vargdenio ateivio griau-
di malda "Giesmė" kažkur Wy-

omingo Slėnyje "Wiespaties sa-
wo szaukiuosi" buvo išspaus-
dinta dar 1874 metais. (Spėjama,
kad sudėta kunigo Andriaus
Strupinsko, buvusio 1863 me-
tų prieš rusus sukilimo dalyvio
(sukilėlių būrio kapeliono) 1886
metais leisto emigruoti be teisės
grįžti. Pasiekęs Ameriką jis pra-
džioje aprūpindavo lietuvių an-
gliakasių dvasios reikalus Mount
Carmel, Chamokin ir Shenan-
doah liet. kolonijose, nuo 1872
metų iki 1877 m. buvo jau len-
kų-lietuvių Shenandoah parapi-
jos klebonu, pastatė šv. Kazi-
miero vardo bažnytelę pava-
dindamas Polish Church, vėliau
pasiteisindamas "Kasgi mislyjo
tada apie lietuvių ir jos prisi-
kėlimą"... Viršuje perspausdin-
toji giesmė, kurios originalas
yra žuvis, buvo perspausdinta
1896 metais Senandoryje (She-
nandoah)ėjusiame "Garsė Ame-
rikos Lietuvių". Giesmės kalba,
matyti, jau gerokai taisyta. Lai-
kraštis tos giesmės priedaše aiš-
kina, kad ji pirmą kartą spaus-
dinta Shenandoah lietuvių pa-
rapijoje 1874 m. balandžio mėn.
(kwietniaus) 30 dieną.

Pirmasis laikraštis
Gazietė Lietuviszka"

Pirmasis Amerikos lietuvių
laikraštis pasirodė jau 1879 me-
tais Shamokine, Pa., o pirmoji
lietuviška spausdė buvo įsteig-

Pakeliui į kraštą, kur senųjų lietuvių gyventa

ta tame pačiame Shamokine ir
pirmaisiais metais 1874 m. joje
spausdinta pirmoji lietuviška
knyga — žadynas (Flumoczus).
Tas spausdė įsteigėjas, pir-
mosios knygos — žodyno ir nuo
1879 met pirmojo lietuviško
laikraščio Amerikoje leidejas
buvo kitas prieš rusus sukilimo
1863 metų dalyvis — sulenkėjęs,
bet, bet, matyti, kaip ir kun.
Strupinskas, dar širdies gilu-
moje tebesijaujęs lietuviu Mi-
kas Tvarauskas. Sukilime jis
buvo maskolių suėžistas, bet ne-
pagautas ir laimingai pasitrau-
kęs į Prūsus, pasiekęs Ameriką
bandė įsikurti Shamokine, kur
jau buvo nemaža lietuvių koloni-
ja, kur planavo leisti laikraštį,
bet gavęs tik du prenumerato-
rius nuo savo sumanymo leisti
laikraštį atsisakė, tačiau leido
anglų-lietuvių kalbos "tlumo-
čių", bet sudegus jo spaus-
tuvei išsikėlė į New Yorką, kur
užsidirbęs kiek pinigų ir susipir-
kęs senų raidžių įtaisė spaus-
tuvėlę ir 1879 m. rugpjūčio 16
d. išleido pirmąjį "Gazietės Lie-
tuviszkos" numerį, kurio kal-
ba kas žodis buvo lenkiškų bar-
barizmų pilna.

Išleides tą "gazietę" apie pus-
antrų metų ir turėdamas tik 132
prenumeratorių, jis su šešiolik-
tuju numeriu ją sustabdė, bet
1881 m. vėl atnaujino, pavadin-

damas "New Yorko Lietuvisz-
ka Gazietė", kurios išleides 14
numerių 1883 metais paskelbė
bankrotą.

Dviejų vargšų susitikimas ir
Lietuviszka Balsas

Fripuolamai kažkur Brookly-
no gatvėje susitinka du bankro-
tai — Tvarauskas ir kiti tik pės-
čias atbėgęs iš žydo farmos dėl
nežmoniškų darbo sąlygų pabė-
gęs net savo menko užmokesčio
(\$10 mėnesiui) negavęs Jonas
Šliupas. Tvarauskas pasiūlė
leisti jo suplanuotą laikraštį
"Uniją", Šliupa pasikviesdamas
redaktoriu. "Kadangi Tvaraus-
kas buvo taip biednas, kad var-
giai turėjo kokią dieną pavalgy-
ti, tai aš negalėjau tuomet nei
manyti apie algą... drauge su juo-
mi vargau vargus, kokius retai
kas norėtų pakelti", vėliau rašė
pats Šliupas savo atsiminimuose.
Be to jam nepatiko Tvaraus-
ko lenkiškumas ir sukimas į
"uniją" su lenkais, ir jis pradė-
jo "unijos" laikraštįje vanoti
lenkus. Žinoma, susipyko su
Tvarausku ir išleido "Unijos"
15 numerių jį 1885 metais už-
darė. "Norėjau prieš svietą pa-
rodyti, jog yra lietuviška tau-
ta, bet lietuvių atšalė miega"...
dejavo Tvarauskas savo Uniją"
uždarsė. Bet 1884 m. jis vėl
pradėjo leisti "Uniją", irgi ke-
liolika numerių... Gana gyvai
apie ankstybą Amerikos lie-
tuvių spaudą yra parašyta S. Mi-
chelsono knygoje "Lietuvių Iš-
eivija Amerikoje: 154 laikra-
čiai", pusl. 181-210.

Šliupas, degdamas noru at-
plėsti lietuvių nuo lenkų ir len-
komany kunigų, be savo laikra-
ščio negalėjo tvirti ir suorgani-
zavęs "Lietuvos Myletojų Drau-
gystę", jis 1886 metais ėmėsi
leisti tikrai lietuvišką laisvos
minties laikraštį "Lietuviszka
Balsas", bet ir šis buvo Šliupi
vienas tik vargas. Pavargęs po-
rą metų New Yorko Šliupas 1888
metais persikėlė į Shenandoah,
čia bandė toliau "Liet. Balsą"
leisti, bet greit visai sustojo.
Vėliau, jau baigęs med. daktaro
mokslą, jis Mount Carmel, Pa.,
nuo 1894 iki 1896 metų leido
"Naują Gadyne" ir buvo pradė-
jęs leisti žurnalą "Apszwietą".

NAUJOS SKRIDIMŲ KAINOS
IS NEW YORKO Į EUROPA

Honolulu pasibaigusioje 24
stambiųjų aviacijos kompanijų
konferencijoje nustatytos nau-
jos pagigtos kainos perskridi-
mams per Atlantą. Kainos ben-
drai bus 72 doleriais žemesnės
kaip iki šiol buvo ir pradės ga-
lioti nuo ateinančių naujų me-
tų.

Naujos ekskursijų kainos nuo
22 iki 45 dienų tarp New Yorko
ir Londone ne sezono metu bus
\$200, pusiau sezono metu \$220
ir sezono metu \$290. Iki šiol kai-
nos sezono metu yra 272, sezo-
no metu \$332.

Taip pat nuo 22 iki 45 dienų
ekskursijoms kainos tarp New
Yorko ir Paryžiaus, Brius-
elio arba Amsterdamo bus \$210,
tarp New Yorko ir Frankfurto,
Zuricho, Genevos ar Kopenha-
gos — \$220.

SKAITYK PATS IR PARAGINČ
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Balto vaju baigsis gruodžio 18 d.

Rudens Balfo vaju visoje R. Simokaitienė — 108 skyr.
Chicagoje ir jos apylinkėse pirm., V. Kregždys, Balfo 5
vyksta sėkmingai. Gražūs orai, skyr. kasininkas ir seniūnas,
kritantieji lapai ir pasiryžę šal-
pos darbuotojai stengiasi ap-
lankyti kiekvieną lietuvių šei-
mą, jų namuose. Tai duoda
vilties, kad vaju pavyks Juk-
apie 200 žmonių turi eiti nuo
durų iki durų ir spausti myg-
tukus, prašydami aukų Bal-
fui. Tai nėra maloni pareiga,
bet garbinga ir reikalinga!

Lapkričio 14 d. įvyko Chi-
cagos Balfo apskritys valdy-
bos ir skyrų atstovų susirin-
kimas L. L. redakcijoje. Pirm.
V. Šimkus susirgęs, susirinki-
mą pravedė Balfo 5 skyr. pirm.
ir dir. J. Mackevičius. Proto-
kolą perskaitė K. Januska. Da-
lyvavo apie 25 atstovai, kurie
padarė pranešimus apie vaju-
eigį ir jo pasekmes, užbaigi-
mo datą ir, apžvelgdami pra-
eitų metų vaju, jį palygino su
šių metų surinktomis sumo-
mis. Paaiškėjo, kad vienu-
kiek sumažėjo, o kitur padi-
dėjo. Spėjama, kad jis gali
būti tokio pat gausumo, kaip
praėjais metais.

Buvo pasidžiaugta, kad rin-
kėjai neturi jokių nusiskundi-
mų, iš aukotojų pusės, visur jie
sutinkami nuoširdžiai. Tą sun-
kų šalpos darbą daugumoje at-
lieka pensininkai moterys ir
vyrai. Taigi, Balfo rudens
šalpos vaju vyksta gerai. Pa-
dėka priklauso rinkėjams, se-
niūnams, valdyboms ir ki-
tiems, kurie prie to darbo pri-
sideda. Taip pat direktoriams,
spaudai, radijo pranešėjams
ir t. t.

Buvo išiaiskinta ir nutarta,
kad vaju turi baigtis gruodžio
18 d. Yra vilties, kad jo iškil-
mingas baigimas ir apyskaita
bus pateikti kitų 1972 m. pra-
džioje, o dabar prašyta kol to-
kios gražios ir šiltos rudens die-
nos, aplankyti likusius, neras-
tus namuose ir paimiti iš jų skir-
tą auką šalpos reikalui.

Pranešimus padarė skyrų
atstovai. Šiame susirinkime
reikšė šie asmenys: K. Čepai-
tis, apskr. kasin. ir dir. K. Rep-
šys, sen. F. Sereičikas, dir. ir
pirm. E. Motušienė, Cicero atst.
J. Litvinas, Town of Lake pirm.
Em. Morkūnienė, Northsides
pirm. ir dir. V. Mankus; Litvi-
nas — Bridgeporto skyr. atst.

lius, energijos, kuri bus pigi ir
švari, nesukelianti taršos ją ga-
minant.

Vad. fuzijos reakcijos procese
vandenilio atomų branduoliai
neapsakomos jėgos spaudimu
ir karščių susilydina, sudaryda-
mi heliumo atomus. Tai yra
procesas, kuriuo yra "kūrenama
saulės krosnis".

Kadangi tam procesui yra rei-
kalinga iki 10 milijonų laipsnių
temperatūra, jokia medžiaga
mūsų žemėje tokio karščio at-
laikyti negali. Dėlto yra išgal-
votas aplinkinis kelias — per
"magnetinę bonką".

Toks magnetinis "indas" arba
"bonka" yra be jokių sienų, fak-
tiškai yra visiškai nematoma, ji
yra pagaminta iš magnetinių
laukų, kuriuose sulaikomos pa-
krautosios dalelės, susidarant-
čios fuzijos metu.

Pirmieji tokia fuzija vienai
tūkstantinei sekundės dalelytei
sukoncentruoti įstengė gauti ru-
sų fizikai dar 1968 metais. Ame-
rikos mokslininkai nieko netru-
kus tatau patvirtino ir yra su-
planavę kurtis tokios fuzijos
eksperimentus trijuose universi-
tetuose ir viename technologijos
institute. Tie eksperimentai nu-
matyti dar šiemet ir Dr. Drum-
mond tikisi, kad yra visiškai
rimto pagrindo tikėti, jog pa-
siseks tą fuzijos procesą prail-
ginti, taip kad jau apie 1990 me-
tus būtų galima pradėti vartoti
saulės energiją.

VILTIS PAKINKYTI SAULĖS ENERGIJĄ

Kalbėdamas Amerikos jauni-
mų konferencijoje mokslo ir
aplinkos klausimais Sheraton
viešbutyje Chicagoj Texaso uni-
versiteto fizikas Dr. William
Drummond pareiškė, kad mokslin-
inkai yra arti to, kad elektro-
s jėgai gauti bus galima "pakink-
tyti" branduolinių jėgas, kuri-
mis yra "kūrenama" saulė.

Kad ir jei bus galima sukon-
trolluoti atomų fuzijos (sutir-
pymo, sulijimo) reakciją, ta-
da žmogus turės neribotus išteki-

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptar
naują taupymo ir namų
paskolų reikalus visos mū-
sų apylinkės. Dėkojame
Jums už mums parodytą
pasitikėjimą. Mes norė-
tume būti Jums naudingi
ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki
\$20,000

Frank Zogas, President

5%

Passbook Savings
All accounts com-
pounded daily —
paid quarterly

6%

2 Years Savings
Certificate
(Minimum \$5,000)

MIDLAND
SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4048 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

Chicago Savings
and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

Mrs. PHIL PAKEL, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.
Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzempliorių.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar dau-
giau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant
čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du
didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pa-
siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras,
jie padeda sukurti geresnę apylinkę ben-
druomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.
Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš
10 mėnesių dieną, neša nuostabių nuo mė-
nesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per month, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Gyvenamose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Kur vaikus veda lenktyniavimas?

Nuo šios vasaros vidurio rusų okupuotoje Lietuvoje kiekvienas lietuvis privalo lenktyniauti. Komunistų partijos centro komitetas, vykdydamas Maskvos įsakymus, sugalvojo tokią baisią išnaudojimo sistemą, kokios nerasi jokioje kitoje valstybėje. Išnaudojami ne tik tui saugusieji, bet ir tą darbą įtraukti net mokyklinio amžiaus berniukai ir mergaitės.

Kiekvienas kolchozo darbininkas privalo lenktyniauti su greta dirbančiu žemės ūkio darbininku. Kiekviena šieno džiovinimoja privalo išdžiovinti daugiau šieno, negu greta dirbančioji moteris. O apie vištų augintojas, daržovių rąvėtojas, karvių šerėjas, paršų penėtojas ir karvių melžėjas net kalbėti netenka. Joms įteikiama išgarsinti pažymėjimai, o gražesnės nuvežamos net į Maskvą ir parodomos aukščiausiems sovietų imperijos valdovams.

Šiandien kiekvienam sovietų imperijos gyventojui jau aišku, kad maisto krautuvės bus papuoštos ilgiausiomis pirkėjų eilėmis, kaip jas per 50 metų puošia išalkusių šeimų atstovai. Dažniausiai maisto eilėse tenka stovėti moterims, grįžusioms iš darbo, bet labai dažnai prie krautuvės į eilę stoja ir vyrai, baigę dienos darbą. Gausi propagandistų gauja ragina darbininką baigti penkmečio planą ir keturis metus. Melžėjoms, aišku, penkių metų pieną reikia išmelžti per keturis metus. Kiekvienas gali suprasti, jog tai ne toks lengvas dalykas.

Kad kiekvienas suprastų lenktyniavimo prasmę ir kiekvienam būtų aišku didelės darbo įtampos reikalas, sovietų valdžia ir lenktyniavimą įkinko ir mokyklinio amžiaus mergaites. Okupuotoje Lietuvoje, kaip mums praneša, dabartiniu metu yra įsteigtos kelios mokyklos žemės ūkio darbams. Vienur tos mokyklėlės vadinasi technikumais, o kitur institutais, bet kiekvienos tikslas yra tas pats: apmokyti jaunimą, kaip labiau išnaudoti Lietuvos žemę ir žmones.

Kaune okupantas įsteigė maisto pramonės technikumą. Visus šios mokyklos reikalus tvarko L. Grigis. Jis vadinasi direktoriaus pavaduotojas, bet jam tenka imti visą atsakomybę už mergaičių auklėjimą. Technikume yra ir direktorius, bet jis dažniausiai važinėja įvairiais biurokratiniais reikalais. Kad penkmečio planas pasistumtų pirmyn, valdžia įsakė Grigiskui pasiūsti grupę jaunų mergaičių į Vilkaviškį ir pristatyti jas dieną ir naktį dirbti konservų fabrikėlyje. Jis atrinko 34 mergai-

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas

DETROITAS. — Yra galimybė Detroito sutraukti visuomenę į rimtus parengimus, ką akivaizdžiai paliudija Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimas, įvykęs lapkričio mėn. 14 d. Detroito Lietuvių Namuose. Atsilankė pora šimtų žmonių. Rengėjai — Detroito ramovėnai ir birutietės. Minėjimą pagerbė savo atsilankymu buvęs ministras pirmininkas generolas Jonas Černius.

Minėjimą atidarė savanoris kūrėjas Jurgis Mitkus, o pravedė ir pagrindinę paskaitą paskaitė generalinio štabo pulkininkas Jonas Šepetys. Jo kalbos tema — neginėjimas tautos galimybių kovoti dėl laisvės ir nepriklausomybės antrojo pasaulinio karo metu.

Šiandien yra prikišama anuometinei vyriausybei, kad lenkų vokiečių karo metu nebuvo žygiuojama į Vilnių ir dėl to buvo praleista proga patamsi prijungti lenkų okupuotos Lietu-

tes, sudarė reikalingus lydraščius ir pasiuntė į Vilkaviškį. Ten nuvažiavo ir jurbarkiečio R. Staugaičio nepilnametė duktė. Iš Vilkaviškio savo tėvui ji parašė tokį laišką:

„Štai jau aš ir Vilkaviškyje. Atvažiuoju būrys mergaičių iš technikumų talkininkauti konservų fabrikui. Gera nuotaika iš kart prablėso. Apgyvendino ne bendrabuty, ne kokiam kambary, o visas 34 — profesinės technikos mokyklos sporto salėje. Dirbam pamainomis — jokio poilsio. Vienos įsėina — kitos pareina. Orai atšalo, tai po vienu plonu užklotėliu — br-r-r. Valgykloje gaunam tik pietus. Vakarienei ir pusryčiams parsinešam ką nors iš parduotuvės ir kemsam sausai. Kad būtų nors elektrinė plytelė! Šeštadienį norėjau parvažiuoti namo, bet, visą savaitę dirbusi nakties pamainoj, atsibudau vėlakai. Visi autobusai jau išėjo. Ir vėl jauskis svetima...“ (Tiesa, 1971 m. lapkr. 20 d., 2 psl.)

Tėvas tiek pasipiktino šitokia elgsena su mažametėmis mergaitėmis, kad jis pradėjo rašyti laiškus į laikraščius, mokyklos vadovybei ir valdžios atstovams. Tiesa, ėmėsi tyrinėti visą reikalą. Ji ne tik paskelbė jaunos mergaitės tėvui rašyto laiško ištraukas, bet pradėjo ieškoti tokios elgsenos priežasčių. Nekaltas konservų fabrikėlis, nes tuo metu visi buvo užimti konservavimo darbais. Nekalti jo pareigūnai, nes iki šio meto Vilkaviškyje nėra pakankamai būtų ar net kambarių atvykusioms darbininkėms.

Nekalta ir valdžia, siųsdama jaunas mokes, nes suvežtas daržoves juk reikėjo paskubomis konservuoti, kad sovietų karo jėgoms ir policijai būtų maisto. Lengviausia yra kaltinti mokytoją Grigiskį, nes jis negalės atsikirsti. Taip ir padaryta. Apkaltintas Grigis. Jis turėjęs pasiūsti į Vilkaviškį vieną mokytoją, kuris būtų prižiūrėjęs ir saugojęs jaunas mergaites.

Niekur nė vienu žodžiu neužsiminta, kad kalta komunistinė santvarka, taip žiauriai išnaudojanti ne tik tai suaugusius, bet ir nepilnametes mergaites.

dėtyje, būtent pasaulio akyse ji būtų buvusi aiškia užpulta rusų ir ji būtų laisva ir nepriklausoma kaip Suomija. Pulkininkas Šepetys pastebėjo, jog Suomijos geografinė padėtis yra skirtinga nuo Lietuvos.

Tuo metu Lietuvos vyriausybė buvo pastatyta ties dilema: priešintis ginklų, ar ne. Reikia atminti, kad tai buvo valandų klausimas. Vyriausybėje buvo pasimetimas. Vieni norėjo priešintis, kiti ne, nenumatydami rusų vėlesnės tironijos. Prezidentas Antanas Smetona apsisprendė už pasipriešinimą. Jo motyvai buvo tokie: ateities tautos konferencijoje tautos pasipriešinimas bus nedviprasmiškas įrodymas rusų agresijos prieš Lietuvą. Vyriausybės kiti žmonės buvo priešingos nuomonės ir norėjo išvengti karo veiksmų, kurie neabejotinai būtų nualinę Lietuvą. Prezidentas pasitraukė į Vakarų, o Lietuva be šiuo pateko žiaurion rusų okupacijon. Jei Lietuva būtų kariavusi su Rusija, tuomet būtų naudojama atsitraukimo taktika. Beje, prezidentas galėjo vienas pradėti karo veiksmus, nes jis buvo vyriausias kariuomenės vadas. Tačiau tuo metu kariuomenei vadovavo generolas Vitkauskas, kuris nebuvo tokio pat griežto nusistatymo žmogus, kaip prezidentas Smetona. Šiandien istorijos faktai būtų kitokie, jei kariuomenei būtų tuo metu vadovavęs generolas Povilas Plechavičius ar pulkininkas Kazys Skirpa, abu akcijos žmonės.

Vis dėlto šandien abi pozicijos yra tolygios. Šimtmečio ketvirtis prabėgo, taikos konferencija neįvyko ir pasaulis tapo sujauktas. Pasipriešinimas būtų pareikalavęs didelės aukos iš lietuvių tautos. Tarpukarės laikų bandymas pasikelti nepriklausomybę ir vėliau įvykęs partizaninis karas ilgį nelaidavo Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Vakarai elgėsi su Rytų Europa pagal savo išskaičiavimus, išduodami savo sąjungininkę Lenkiją rusams ir sielodamiesi dėl Suomijos suvereniteto, kai Suomija Rusijai nebuvo per daug prieinama dėl jos ypatingų geografinių sąlygų.

Todėl yra atėjęs laikas blaiviai žvelgti į praėjusius laikus ir nekaltinti vieni kitus dėl patriotiško stokos. Šiandien lietuvių tauta yra partizaniniame pasipriešinime prieš okupantų rusą. Štai šviesus ir herojiškas Simo Kudirkos pavyzdys, kur žmogus neišsivadavo savo idealų ir nepalūžo okupanto teisme. Gera, kad buvo akys, kurios Kudirkos atvejį matė ir sekė. Nėra abejonės, jog mes turime daug

menėje, o ateina štai tas pats, kaip prieš keleris metus atvedavo. Baigęs sanitarijos puskarininkų mokyklą ir gavęs dvi savaites atostogų. Paveikė mane pažįstamų žmonių mirčių. Vis lenda į galvą mintis, kad ir pačiam gali atsitikti. Kiek čia reikia — tik žūrėk, kurią dieną ir nėra tavęs. O dar negalėčiau atskleisti savo gyvenimo knygą ir parodyti, kad gyvenau, kad ne be reikalo žmogumi buvau. Tik pačiais paskutiniaisiais žingsniais didžiūotis galėčiau, bet tokių nedaug.

Radau prie savo kambaro durų po stogu pakista nebaigta lanką, kurį prieš išeidamas į kariuomenę buvau pradėjęs daryti. Vakar laisvalaikui vėl prie jo darbau. Pusuogius vaikštą po laukus, be reikala tik lanko ir po medžius karstytis pradėti — ir būsiu kaip Tarzanas. Šiandien pirmadienis. Vyksiu į turgų. Reikia nusipirkti batus ir įduoti siūti drabužius. Mama dovanuoja drabužiams medžiagos.

Norėdamas parašyti Elioziui laišką, turiu turėti heroiską pasiryžimą. Nėra laiko! Darbo rytais tik po dvi valandas laisvo laiko turiu. Tų dviejų valandų kaip tik užtektų laišku parašyti, bet tada būtų man jau visa diena žuvusi. Nė žodžio nebeišmokčiau tą dieną. Be to, rytmečiais tokia tuščia galva, kad galėčiau tik neseniai sapnuotus sapnus užrašinėti. Šventą rytą keliu neduog vėliau kaip darbo rytą, ir atsi-

šikilti į profesionalus aktorius, nes ji turi nepaprastą gabumą pasinerti į kūrybinį procesą ir improvizaciją. Tenka girdėti, kad ir Bradūnas, ir Brazdžionis buvo geresni, negu jie yra. Laimutės Tautkevičiūtės dėka.

Windsoro mergaičių kvartetas su tam tikru lengvumu atliko savo pasirinktas dainas. Joms grasina mikrofonai, kurie, nors šiandien madoje, dar daugiau uždusina jų ir taip žemą balsą. Jos dar turi apsispręsti, — ar už lietuvišką muzikinio folkloro būdingąsias sąvybes, ar už praeinančią madinę gamą.

Saulius Šimoliūnas

J. Tautos tebetyli

Jungt. Tautos turėtų suprasti, kad laisvo apsisprendimo dėsni turėtų būti panaudojamas ne tik spalvotiesiems, bet ir baltiesiems gyventojams, baltųjų vadovų engiamiesiems — tai savo laisvę „Long Island Press“ dienraščiui, lapkričio 9 d. pabrėžė Flusingo gyventojas New Yorke, F. Berzins.

Jis priminė, kad neseniai į J. Tautos narius buvo priimti keturi smulkūs kraštai su keturi milijonais gyventojų. Tuo tarpu J. Tautos vi tebetyli, nors Baltijos kraštuose vyksta suėmimai, išvežimai, ūkinis išnaudojimas ir pažeidžiamos žmogaus teisės. Tačiau, autorius pažymi, tos Baltijos tautos tebeturi viltį, kad pasaulio nuomonei bei sąžinė parems tas tautas joms siekiant laisvo apsisprendimo ir teisėtus vietas J. Tautose. Kol sovietai neatsisakys jų imperialistinės politikos Baltijos valstybėse, tol nesumažės įtampa pasauly.

(E)

BIZNTERIAL KURIE GARSINASI „NAUJIENOSE“ — TURI GERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE

Savo naminė vaistų spintelę reikia nepaprastai švariai ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiam vaizdelyje rodo: išimti visas butelėles ir nuplauti lenčius, patikrinti visus užrašus, kad neįvyktų klaidų, nes vaistų sušalimas gali būti fatališkas. Patikrinti, kokių vaistų trūksta ir juos papildyti, kad būtų bet kokiam netikėtumui pasiruošę.

ALEKSANDRAS PAKALNISKIS 1932 METŲ DIENORAŠTIS 10

LIEPOS 25 D.

Gyvenu Kėkštuose be jokių įvairumų. Per didelį vargą išprašiau Papūnį, kad žadintų mane rytmečiais kartu su visais. Bet iki pusryčių — pasakiau — negalėsiu dirbti, nes daug turiu mokytis. Miego trūksta, bet ką padarysi. Valgau kartais su visais, kartais vienu su Papūniu gerioje troboje. Man Mama valgyti duoda geriau. Bet ir sunku būtų tokiu valgiu maitintis, kaip šeimynai kad duoda. Jis yra daug blogesnis, negu pas ūkininką Klaipėdos krašte. Duona yra labai bloga, niekaip negaliu prie jos priprasti. Po kažkieno miegu. Tik šandien negaliau, nes norėjau parašyti dienoraštį. Bet galva yra sunki, iš įpratimo miegas lenda.

Vakar pirmą sekmadienį buvau Plungėje. Atlikęs reikalus skubiai išvažiavau namo mokytis. Nė su kuo nesusitikau. Dabar sąžinė man išmetinėja:

— Kaip galėjai, taip seniai bebuvęs Plungėje, nesusitikti ir nepasikalbėti su pažįstamais? Niekas taip nedaro.

O štai mano atsakymas:
— Nebuvo reikalo susitikti. Kam susitikti ir šnekinti žmogų be reikalo? Kam šnekėti, kai neturi ką šnekėti? Nenoriu be rimto reikalo nė šaligatviais vaikščioti. Reikėjo kur — nuejau. Būčiau turėjęs rei-

kalą — būčiau sutikęs, prašnekęs, pasakęs.

Atrodo, kad Papūnis yra nepatenkintas, kad veltui jam dirbdamas per mažai dirbu. Bet juk nebe tie laikai, kada jis būdavo absoliutus mano valdovas ir stengdavosi išpausiti iš manęs kuo daugiausia.

LIEPOS 28 D.

Kur pradingo tas takelis, kur per kiemą ejo?...

Išvedžiau arklius ir paleidau į pastaninką. Ejau namo pro prūdą, pro pasvirusią ievą. Atsigulsiu jau į vandenį vargšė. Atėjo amžiaus galas. O dar išskleidęs lapus, dar kovoja su mirtimi. Kai pradėjau kojomis žemę mindžioti, jau radau ją pasvirusią. Tik truputį pasvirusią. Kiekvieną vasarą sukrandavo ji mums gardžių uogų. Pačioje ankstyviausioje vaikystėje pradėjau mėginti ir ją lipti. O kad ji buvo pasvirusi, lengviau buvo įlpti. Bet linko ji žemyn vis labiau, po senatvės našta ir po mudviejų svorio.

Nyksta vaikystės prisiminimai, krykštaujanti dienų liudininkai. Gaila, bet negalima to nykimo sustabdyti.

Einu toliau. Štai čia keturios liepos buvo suaugusios į vieną. Ir jų jau tik viena likusi.

Tik tas milžinas beržas tebestovi kaip stovėjęs, su keliomis jau užaugusiomis skylėmis, iš kurių kitąkart sula tekėdavo. Kiekvienas kampeilis, kiekvienas medelis ir akmuo pažįstamas ir mielas. O kaip

artimi jie man buvo tada, kai dar vaikas buvau!

Žvilgtelėjau į žiogrio stulpus. Ir tie jau nebe tie, kur tuokart buvo.

Tik tas paploščias akmuo, ant kurio atsistojęs kojas plaudavau, išlikęs kaip buvęs.

RUGPICIŲ 2 D.

Labai patinka man fotografija, kurią padarėme per praeitą Kalėdas. Papūnis joje yra malonus ir geras senelis, amžiaus naštos išvargintas. Žinau, kad ne amžinai ji savo tarpe turėsime. Ateis laikas, kada šis besišypsas atvaizdas jau tik jį mums beprimins. Tad kaip labai mylėti turėtume jį, kol dar gyvas!

Deja... Užėina momentų, kad nebeporui čia būti. Bet turėčiau dovanoti jam. Pats kad ir neteisioginiai prisipažino vieną kartą, kad kartais galvai skaudant padarę išsišokimų, nes kiekvienas dalykas jį erzina.

Ir šandien buvo debesis besitvenkęs. Aš paklausiau.

— Papa, ar skauda tamstai galvą?
— Atsakė jis teigiamai. Gal suprato klausimo prasmę, nes tuojau pasikeitė, o aš kaip niekur nieko, ploviau rūgšus toliau.

RUGPICIŲ 8 D.

Sėdžiu aš vakar savo kamaroje prie lango, stalą knygomis apsidėjęs ir matau — Stasis per kiemą ateina. Žinau, kad gyvena jis dabar Kaune, tarnauja kariuo-

menėje, o ateina štai tas pats, kaip prieš keleris metus atvedavo.

Baigęs sanitarijos puskarininkų mokyklą ir gavęs dvi savaites atostogų.

Paveikė mane pažįstamų žmonių mirčių. Vis lenda į galvą mintis, kad ir pačiam gali atsitikti. Kiek čia reikia — tik žūrėk, kurią dieną ir nėra tavęs. O dar negalėčiau atskleisti savo gyvenimo knygą ir parodyti, kad gyvenau, kad ne be reikalo žmogumi buvau. Tik pačiais paskutiniaisiais žingsniais didžiūotis galėčiau, bet tokių nedaug.

Radau prie savo kambaro durų po stogu pakista nebaigta lanką, kurį prieš išeidamas į kariuomenę buvau pradėjęs daryti. Vakar laisvalaikui vėl prie jo darbau. Pusuogius vaikštą po laukus, be reikala tik lanko ir po medžius karstytis pradėti — ir būsiu kaip Tarzanas.

Šiandien pirmadienis. Vyksiu į turgų. Reikia nusipirkti batus ir įduoti siūti drabužius. Mama dovanuoja drabužiams medžiagos.

RUGPICIŲ 15 D.

Norėdamas parašyti Elioziui laišką, turiu turėti heroiską pasiryžimą. Nėra laiko! Darbo rytais tik po dvi valandas laisvo laiko turiu. Tų dviejų valandų kaip tik užtektų laišku parašyti, bet tada būtų man jau visa diena žuvusi. Nė žodžio nebeišmokčiau tą dieną. Be to, rytmečiais tokia tuščia galva, kad galėčiau tik neseniai sapnuotus sapnus užrašinėti. Šventą rytą keliu neduog vėliau kaip darbo rytą, ir atsi-

kėles tuojau kimbu į lygtis, arba į fiziką, nes rytmečiais galvoje daug telpa. O kai jau kelias valandas pasimokau, tai galva pasidaro sunki, ausyse ūžia teoremos ir formulės. Mokyti darant pertraukas dar šiaip taip galima, bet sukurti ką nors jau nebeįmanoma. Laiškui rašyti reikia ypatingo laiko. „Geraiusia vakare nuo darbo parėjosi, arba iš kur nors parvažiavusi, kai nesi nei miegojęs, nei mokesis.“

Bet didžiausia nerąšymo priežastis, yra per didelis laiko vertinimas net aukščiausių brolių. Turėčiau muštis į krūtinę.

Praeitąsias savaites lijo kiekvieną dieną. Šienas, kur buvo likęs nesuvežtas, supuvo, rugiai gubose dygti pradėjo.

Iš Eliožio gautų pinigų Papūnis, mokes, jau neburiu. Didelę jų dalis išėjo „milteliams“ — vaistams nuo galvos skausmo. Dviejų litų savaitę jiems neužtenka. Ir šiaip kartais be didelio reikalo centai nu-eina. Kad vestų apyskaitą, metų galę patys išsigastu. O ir ūkininkavimas Papūnio blogas. Jokios iniciatyvos. Didžiausias visko stabdis — naujovių nepakentimas.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

“NAUJIENAS”

Jos visad rašo

TEISYBĖ

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-2229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-4446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012
Telef.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais nuo 1-5, treč.
ir sekmadien. tikrai susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadien. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien. ir sekmadien-
iais nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sekmadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HEM 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefon. GI 8-6185

DR. P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bap-
dazai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sekmadieniais 9-1.
2450 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Prašo knygų apie Lietuvą Australijai

Inžinierius Juozas Riauba,
gyvenantis 9 Harrow St. Dover
Gardens, S. A. Australia, 5048,
šiais metais laisvės K. Krulikui,
gyv. Richmond Hill, N. Y. rašė:

— Aš jau virš 10 metų kom-
plektuoju anglų kalba knygas
apie Lietuvą viešajai bibliote-
kai Adelaidėje. Bibliotekai iki
šių buvo parūpinta ir įteikta 52
tokios knygos. Dar trūksta kny-
gų, kurios buvo išleistos prieš
25 ar daugiau metų. Kaip pvz.
viena tokių yra: "The Story of
Lithuania", Thomas G. Chase,
išleista Stratford House, New
York, 1946. Esu kitur kreipėsi-
si, bet, deja, tos knygos iki šiol ne-
gavau. Užtat malonėkite papras-
tyti JAV-bėse išleidžiamų lie-
tuviečių laikraščių redakcijas
atspausdinti šį mano prašymą,
kad tautiečiai, turintieji šią ir
kitas knygas apie Lietuvą, ga-
lėtų padovanoti bibliotekai arba
parduoti man ir aukščiau nuro-
dytu adresu prisųstyti. Jiems pa-
gaidaujant, susidariusias išlai-
das grąžinsiu.

Jeigu atsirastų tautiečių, ku-
rie sutiktų turimą knygą pado-
vanoti, jie priekiniame knygos
lape galėtų atžymėti prašą: "To
the State Library of South Aus-
tralia with compliments", pasi-
rašyti ir vietovę bei datą atžy-
mėti. Tokias knygas prašau siųs-

ti man, o aš jas įteikčiau biblio-
tekai; gi pakvitavimą aukotojui
tuojau išsiųsiu.

Inž. J. Riauba

Kanados lietuvaitė surinko 4,284 balsus

Neprikli. Lietuva-lapkr. 10 d.
rašo:

"Lietuvaitės bandymas politi-
koje nepavyko. Ontario provin-
cijos rinkimuose High Park ra-
jone liberalų kandidate buvusi
Laima Šveždaitė-tėgavo 4,284
balsus, kuomet ukrainietis kon-
servatorius Shymko surinko 9,
288, o už buvusį parlamentarą
naująjį demokratą (darbietį)
pasisakė net 16,509 rinkėjai. Tad
Tev. Žiburių nurodytas bend-
ras balsuotojų palinkimas į kon-
servatorius šiame rajone ne-
pasireiškė, ir jų nemėgiami "so-
cialistai" nė kiek nenukentėjo.

Laimėjimo viltinis pagrindo
net ir pačioje pradžioje nebuvo,
tačiau tikėtasi stipresnio pasi-
rodymo. Deja, silpna liberalų
partijos platforma, jaunos kan-
didatės nepatirtimas bei stoka
politinės orientacijos ypač stip-
raus oponento akivaizdoje, taip
pat skurdus biudžetas neleido
atsiekti geresnių pasekmių.

L. Šveždaitės rinkiminė pro-
paganda buvo prarasta daugū-
mei lietuvių pastangomis".

Tai gera pradžia, turint galvo-
je, kad High Park rajone iš 40,
000 rinkėjų lietuvių yra vos apie
800 rinkėjų, taigi ji gavo dau-
giau negu dešimtajį nuošimtį
visų savo distrikto balsų.

Urvagvajų nužudytas

Ildif. Kazlauskas
Paštu ką tik gautas Arg. Liet.
Balsas praneša, kad A. Kaz-
lauskas, 39 metų amžiaus, an-
tri metal-tarnaujantis Urvag-
jau policijoje kaip moterų kalė-
jimo sargybinis, liepos 29 d. nu-
žudytas.

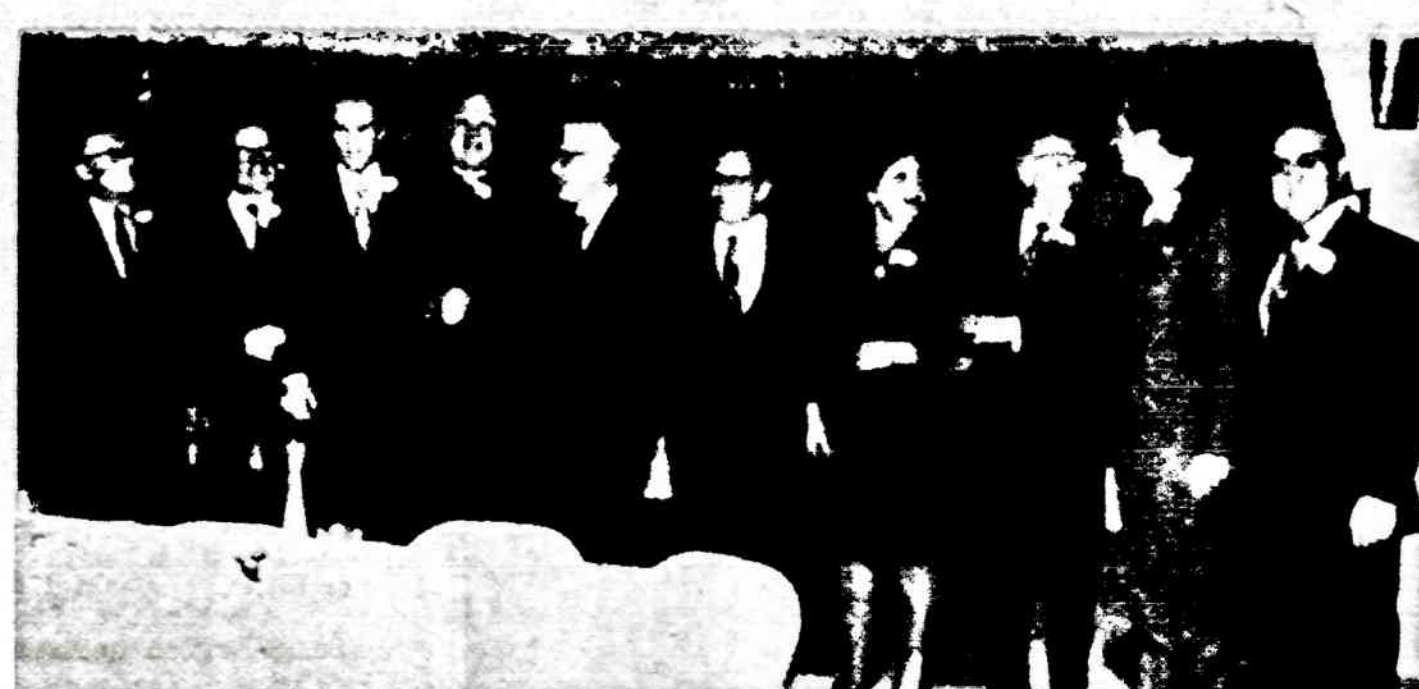
Rastas prižiūstas prie medžio
sukryžiuotomis rankomis, pa-
sigrobtas revolveris; dviem šū-
viais peršauta galva. Diena prieš
tai iš to kalėjimo, išsikasę tunelį,
pabėgo 38 moterys; didesnį
pabėgimą Kazlauskas sutrukdė
ir tapo žiauriaus keršto auka.

Jo motinos pavarde Markevi-
čiūtė. Tėvas mirė prieš porą
metų. Liko žmona urvagvajietė
Teresa Benitez ir 6 vaikai, ku-
rių jauniausias tik pernai gimęs.

Ištisus puslapius jo nekrolo-
gui pašventusi Urvagvajaus spau-
da jo pavarde rašo "Kazlauskas".
Lietuvių kolonijai pažįstamas
kaip rimtas, atsakingas pa-
reigūnas, nes gyvena šalia Uru-
gvajaus Lietuvių Draugijos, c.
Rio de Janeiro 3416, Villa del
Cerro. Cerro kapinėse palaido-
tas, dalyvaudant daugybei žmo-
nių.

"Tupamarai" skelbia, kad ne-
jų organizacija nužudė Kaz-
lauską. A. L. ir M. K.

Utenos klubas
Klubo mėnesinis susirinkimas
įvyko lapkričio 9 d. Hollywood
svetainėje. Pirmininkė K. Stu-
kienė atidarė susirinkimą, pra-
nešdama, kad mirė klubo narys
Walter Zilevičius. Paprašė su-

Marquette Parko Namų Savininkų surušto banketo vadovybė ir dalis svečių. Iš kairės į dešinę stovi: Pranas Sulas, Antanas Stakenas, demokratų senatorius Frank Savickas, klebonas kun. A. Zakarauskas, Jurgis Janušaitis, J. Breivė, V. Janušaitienė, adv. Charles P. Kal, inž. A. Kerelis ir banketo pirmininkas Juozas Bacevičius.

Foto V. Noreikos

Žagariečių Klubas

Žagarės Draugiško klubo ei-
linis susirinkimas įvyks sek-
madienį, lapkričio 28 dieną,
Hollywood salėje, 2417 W. 43rd
St. Susirinkimas prasidės vie-
nų valandą anksčiau, negu
praprastai, tai yra lygiai 12 val.
Anksčiau pradėti ir anksčiau
baigti susirinkimą reikės dėl
to, kad ten įvyks ir kitas susi-
rinkimas. Taigi nariai prašomi
įsidedėti, kad nepavėluotu-
mėt atvykti. Taip pat prašomi
gausiai susirinkti, nes turėsi-
me svarbių reikalų. Išgirsime
valdybos pranešimus ir metinio
parengimo, įvykusio lapkr. 6
Hollywood salėje, komisijos
raportą, o susirinkimui pasi-
baigus atšvėsime mūsų geros
veiklos ponios Josephine Ma-
silionis gimtadienį.

Praeitam susirinkime, pir-
mininkaujant Povilui Masilio-
niui, atsisotųjų pagerbti mi-
rusieji nariai, būtent Walter
Bunnis ir Frances Arlauskas,
o jų šeimoms pareikšta užuo-
jautas.

I klubą įsirašė organizacijų
veikėjas Walter Sharka. Raš-
tininko Jos. Keturakio proto-
kolas, valdybos ir parengimų
komisijos pranešimai priimti.
Klubo finansinis turtas siekia
beveik 16 tūkstančių dolerių.

Praeitą susirinkimą užbaigė
atšventė mūsų narių ir gerų
klubo rėmėjų Justino Zema-
čio ir Simono Paužo gimtadi-
enius, prie gausių vaišių stalo,
pasveikindami bei padainuo-
dami jiems ilgiausių metų.
A. Jusas

Stalas buvo paruoštas su gar-
džiais valgiais gėrimais. Padėka
už tai mūsų gabioms, malo-
nioms šeiminiškėms. Reikia
padėkoti ir Onutei Muliolienai,
kuri prisidėjo prie vaišių. Be to,
daugelis ir kitų noriai atsisvei-
kino su savo doleriais, kad galė-
tų klubo kultūrinę bei labdaros
veiklą paremti.

Dovanų dalinimo laikotarpiu
daug kas liko pradžiuojantis,
gaudamas brangias dovanėles.
Viena jų ir man teko. Pasilinks-
minimas buvo jaukus, tarp sokių
girdėjosi svečių gražios sutarti-
nės dainelės. Bendra parengimo
tvarka buvo gera. Klubas valdy-
ba, komisija ir visi svečių patar-
nautojai nuosirdžiai pasidarbavo.
Už tai jiems priklauso didelė
padėka. Ačiū ir visiems atsilan-
kusiems į parengimą. Parengi-
mas gerai pasisekė ir klubui da-
vė daug pelno. A. Jusas

POEZIJOS VEIKALAI
Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia
laidynui išskleisti mažutį, deimantui spindintį žiedą, apkašo medžių šakas
žirginiais, kaip konfetėmis ir pamau įveda į gamtos vaizdą ir garų ste-
bukus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaičiuose svaioja,
juokauja ir verkia poetai, pajegdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių
gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:
1. J. Augustaitis - Valčiūnė, ZVAIGZDĖS NAKTYS. Didelio for-
mato, 126 psl. Kaina \$1.-
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMES PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos.
Kišeninio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Burky Juze, EILERASČIAI IR RASTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Elių rinktinė, 169
psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00
6. Anatolijus Kairys, AUKSINE SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ SVENTĖ. Eliuotų pasakojimai apie
3 išvietintas lietuvių senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko
"Anykščių šilės", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eliuotų kūrinių
dalis, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Turmone, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyrulius, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai,
55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųsti laišką su
raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

WEATHER FORECAST and Fire Danger Rating

WEATHER FIRE DANGER RATING
TEMPERATURE HIGH LOW

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainikų antka-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

CHICAGOS TAUTŲ ŠVENTĖ IR MUGĖ

Chicago miesto įvestas ir jau eilę metų sėkmingai praktikuojamas čia gyvenančių tautų festivalis ir mugė, mūsiškių pradėtas vadinti "derliaus švente", šiemet praėjo praėjus savaitgalį, šeštadienį ir sekmadienį. Teko būti per atidarymą šeštadienio rytą ir didokio minioje laukti gerą pusvalandį, kol nė viena minutė ne anksčiau kaip 11 valandą ryto publikai atvėrė Navy Pier ilgųjų, pusės mylios ilguomo, barakų duris.

Šiemet parodų halė įrengta daug praktiškiau ir patogiau, kaip kitais metais ir kadaigi dar ilga eilė kioskams "lotų" (sklypelių) paruošta išilgai halės peridurį, dėlto pasidarė daug daugiau kioskams vietų, dėl kurių pernai teko varžytis, o šiemet pasirodė net per daug.

Paroda, kaip ir kasmet, buvo padalinta į dvi dalis: pirmoje ilgoje halės dalyje Chicagoje gyvenančios tautybės rodė visa, ką geriausio, gražiausio ir originaliausio turėdamos; antroje dalyje iš savo virtuvų, kepyklų ir tautinių valgytų bei gėrimų gamyklų svečius (už pinigų) raišino.

Su savo tautiniais gaminiais, papuošalais ir spaudiniais parodoje dalyvavo: Olandija su 4 kioskais, Pakistanas su 2, Korėja su 2, Armėnija — 1, Ghana — 3, Amerikos Indėnų Centras — 2, Japonija — 2, Lenkija — 4, Peru — 3, Italija — 2, Filipinai — 2, Italija — 2, Britanija (Anglija) — 2, Vengrija — 4, Latvija — 2, Kroatija — 3, Indija — 2, Vokietija — 2, Serbija — 2, Gruzija — 4, Prancūzija — 2, Juodieji amerikiečiai — 2,

Ukraina — 2, Graikija — 2, Meksika — 2, Turkija — 2, Guatemala — 2, Kinija — 2, Svedija — 2, Čekoslovakija — 2, Ekvadoras — 1, Islandija — 1, Belorusija — 1, Slovėnija — 1, Bulgarija — 1, Portoriko — 1, Airija — 1, Bosnija — 1, Hercegovina — 1, Slovakija — 1, Marokas — 1, Izraelis — 1, Belgija — 1, ir Slovakija — 1, na o Lietuva bent penkis ar šešis, o vieno sklypo nė nebeėmė, nors iš ryto tebekabėjo iškaba "Lithuanian Community Council".

Sakoma, "kas per daug — tą šėlaui". Kai pernai lietuviai per mažai vietos tegavo, tikros varžybos vyko. Šiemet LB Apygardos valdyba ir tam ir kitam siūlė, kai kurie paskutinėmis dienomis atsisakė! Iš užimtų vietų pastebėti teko: vienas kioskėlis su viena kita lėle, pora gintaro gabalų, keleta drožinių, audinių ir dideliais "stilizuoto" Vyčio griaučiais. Kioską iš patalpos iki popiet saugojo vienai vienas pasišventėlis p. Rožanskis.

Antros tokių pačių titulu "Lithuanian Community Council" kioskas turėjo pasikabines p. Sparkio pieštų paveikslų, bet kelis kartus praeinant jame nesimatė jokio budėtojo. Trečias buvo Montessori kioskas su išstatytomis kai kuriomis vaikų mokyimo priemonėmis; kioskė visą laiką budėjo ir trisdešimties viena p. Juknevičienė.

Ketvirtas buvo liet. tautinių šokių grupės Grandis kioskas, kur pagaliau akys galėjo pasigėrėti gražių ir turtinių kioskų įrengimu ir bent pustuziniu gražių, grakščių, tautiškais rūbais pasipuosusių budintųjų jaunų lietuvių.

Halės "valgomajame gale" buvo dar du lietuviški kioskai: tai jau penktas ir šeštas. — Vienas Dr. Adomavičiaus, antras Brighton kepyklos. Pirmasis buvo galimas atspėti pažįstant Dr. Adomavičių, kurs pats kioskė sėdėjo ir užkandžiavo. Kartono popieriuje buvo paskubomis išrašyta, kad čia gaunami grybai su bulvėmis, cepelinai, kugeliai, kukuliai ir kitoki Alvu-

Būsimasis architektas...

do gaminiai, nors čia neparašyta, kad Alvydo.

Šeštasis kioskas įrengtas švariai ir gražiai, net su stogeliu, bet užrašas tik toks, kad "Kepykla - Bakery" ir duonų bei pyragų sąrašas parašyta, kad čia gaunama duona ruginė, kvietinė, Polish, Latvian ir t. t. Paklausus, ar yra lietuviškos, simpatinga mergaitė liūdnai atsakė, kad, deja, lietuviškos nėra. Paklausus, kieno gi ta kepykla - bakery, atsakė, kad Brighton...

Baigiant dar norisi grįžti prie kioskų su ta Vyčio pamėkla. Keista, kad patys lietuviai žiūri ir mato, ir piktinasi ir kalba, niekas dėl to nieko nedaro. Per šimtus metų lietuvių tautos ir Lietuvos valstybės herbas buvo vytytis ant žirgo įkardą iškęs, priešo besivejantis. Dabar iš viso vyčio ir jo žirgo belikę vieni graučiai su patyčiomis aukštyti iškelto kažkokio vėzdų. Suprantama, šaunų žirgą ir kresną raitelį vytyti tik geras dailininkas tegali nupiešti, išdrožti ar išlieti, dėl to nemokšos jį "sumoderninti". Bandyti tokie peckeliai "pastilizuoti" Jungtinių Valstijų Arą ar kad ir lenkų baltąją varną; jiems parodyti, kur kiskiai žiemauja! Ar nebėra kas pagaliau tą Vyčio išniekinimą uždraustų!

Tai gi, išpūdziai šiemet nekokie. J. Pr.

gruoti į Palestiną arba duos Estiją, Latviją ir Lietuvai teisę laisvai apsispręsti.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Sen. Arrington nebekandidatuos

Populiariausias respublikonų senatorius Ilinojaus senate ir mažumos vadas Russell Arrington, išbuvęs Ilinojaus atstovų buto nariu ir senatorium per 28 metus pareiškė, kad ateinančių metų rinkimuose daugiau nebekandidatuos. Į jo vietą stipriausias kandidatas numatomas J. Scott.

Arrington savo draugams pasisakė, kad jo turtai siekia apie 15 milijonų dolerių.

Cigaretės dar pabrangs

Chicago miesto tarybos finansų komitetas planuoja apdėti cigaretės po 2 centus papildomo mokesčio ir tuo būdu gauti per metus dar apie 7.5 mil. dolerių. Be to planuojama įvesti miestui mokesčių už automobilių pastatymą (parkinimą) po 15 centų kiekvieną kartą ir dar po 15 centų, jei automobilis viešoje vietoje paliekamas daugiau kaip 24 valandas; mokant savaitėmis mokesčius bus 75 centai, mėnesiui \$3.00. Tikimasi daug pajamų iš pabaudų, kai kas bandys išsisukti nuo mokesčio.

Žydai šiemet Čikagoj neturės Naujų Metų

Čikagos rabinų taryba, susidedanti iš konservatyvių, reformuotųjų, tradicinių ir ortodoksų rabinų, išleido atsisaukimą į žydus, skatindami nedalyvauti šiemet jokiose Naujųjų Metų sutiktuvėse nei kitokiose iškilnėse, kadangi šiemet Nauji Metai išpuola šeštadienį, o šeštadienį žydai privalo eiti į sinagogas.

Be to, rabinai perspėjo tėvus, kad žydų vaikai mokyklose neturi dalyvauti jokiose mokyklų tikybines šventėse ar tai būtų krikščionių Kalėdos, ar pačių žydų Manukkah. Mokiniai tėvai kviečiami, jei kur mokykloje panaši šventė būtų rengiama, savo protestą pareikšti per rabinus.

TRUMP AI

— Stasys Trinkas, Balso Kriulės ir kitų organizacijų veikėjas ir Naujųjų bendradarbis, išvyko į šv. Kryžiaus ligoninę nuodugniai sveikatos patikrinimui ir galimai operacijai. Jis yra 677 kambaryje.

— Šiais metais K. Donelaičio aukštesniąją mokyklą lanko 440 mokinių. Tai, turbūt, pati didžiausia lituanistinė mokykla JAV-se. Mokyklos išlaikymas pareikalauja nemažai išlaidų. Jų sumažinimui mokyklos vadovybė ir tėvų komitetas rengia vakarą - balį, kuris įvyks gruodžio mėn.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARSO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkių Reikia

REIKALINGA VIREJA CLEARING INN RESTORANE

5758 W. 65th ST.
5 dienas į savaitę.

SKAMBINTI PO 7-9675

COMPANION HOUSEKEEPER FOR ELDERLY GENTLEMEN in exchange for good home. For more information — NA 5-6291 days or 678-0089 evenings and weekends. Some English necessary.

RENTING IN GENERAL

NUMOS

FOR RENT

4 ROOM FLAT

5238 So. HONORE STREET

CALL WA 5-0339

NEWLY DECORATED

6 rooms, 1st floor, 3 bedrooms tenant heats.

Two children welcome.

GR 2-9682

BRIGHTON PARKE prie gero susisiekimo išnuomojamas 4 kambarių apšildomas butas suaugusiems. Tel. YA 7-8588

džio mėn. 4 d., 7 val. vakare, Inn Motion salėje. Programą atliks solistė Vanda Stankienė ir tautinių šokių grupė Žilvytis. Visuomenė yra kviečiama šiam vakarui gausiai dalyvauti ir tuo prisidėti prie lituanistinio švietimo parėmimo. Bilietus ir statulius galima užsisakyti telefonu 421-8809.

— Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų - Savanorių Čikagos Vytauto Didžiojo skyriaus narių visuotinis susirinkimas bus lapkričio mėn. 28 d., sekmadienį, 2 val. Chicago Savings banko namuose 6245 So. Western Ave. Į susirinkimą kviečiami taip pat kūrėjai - savanoriai, kurie į Čikagos skyrių dar nėra įstoje. Skyriaus valdyba

— Brighton Parko Prekybos Rūmai skelbia apylinkės pradžios mokyklų mokiniams kaledinių ornamentų ir puošmenų varžybas. Norintieji varžybose dalyvauti turi atnešti savo darbus su žiniomis apie save ir savo mokyklą bei mokyklą į vietos biblioteką laikotarpyje tarp lapkričio 26 ir gruodžio 14 d.

— Dave Poškus dalyvauja pagrindiniu žaidėju Archer parko apylinkės jaunųjų futbolo komandoje Orioles. Ta komanda laimėjo apylinkės pirmenybęse.

— Aldona Pikelis, Illinois universiteto Circle campus stude-

Harry Britton iš Erie, Pa., girdėdamas visas tas kalbas apie "moterų išsilavinimą", nutarė veikti ir surengti demonstraciją už "vyrių išsilavinimą". Jis skelbia, kad vyrai šeimos yra prišpausti, vertinami dirbti moteriškus darbus, nuolat barami ir priekaištaujami. Paveikite jį Washingtono gatvėje, ragina vyrus sukilti ir nepasiduoti moterims.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIMS NUOSIMCINIAIS MENSINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VESU INFORMACIJŲ, KREIPKITE I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

CHICAGOS PIETVAKARIŲ priemiestyje, Tinley Park, Ill., savininkas skubiai parduoda mūrą namą su 3 miegamais. Pilnas beismantas, nauja gazo šiluma, garažas su breezeway. Skaičiuo ir džiuvimo mašinoms. 60 x 200 sklypas, apšildomas dekoratyviais medžiais. Skambinti 532-2291.

MEDINIS. 2 butai po 4 kambarius. Naujas gazo centrinis šildymas. Naujas garažas. Žemi takai. Palikimas. Pigu. Prie 44-tos gatvės ir Maplewood. Tel. 778-6916

SAVI NAMAI NESALA

DIDELIS TURTAS — \$17,000 nuomos ir metus iš atskirų butų su baldais. Jaukus 2 aukštų mūrų namai, arti Archer buso. Automatinė alyvos šiluma. Galima pirkti už \$46,000. 2 BUTŲ GRAŽUS MŪRAS. Beveik kaip naujas. Aluminium langai, įrengtas šilumos beismantas. Naujas garažas. Blokas nuo parko. \$38,500. 3 BUTŲ 1½ AUKSTO MŪRAS. Gazu šildymas. Geros pajamos. Gražūs butai. Garažas. Arti ofiso. \$34,000. 6 KAMBARIŲ MŪRAS. Kabinėtų virtuvė. Moderni vonia. Naujas gazu šildymas. Garažas. Arti mūso. — \$19,000. 9 KAMBARIŲ modernus bungalow. Liuksusinė vonia, kabinėtų virtuvė. Pilnai įrengtas beismantas. Židynis. Šildymas gazu. Nauji kilimai. 2 auto garažas. Marquette Parke. \$28,000. 4 BUTŲ gražus mūras ir 4 auto mūro garažas. Naujas gazo šildymas Aluminium langai. Prie Maria High — \$42,700.

Valdis Real Estate

7051 So. Washenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 4 MŪRINIS, skiepas ir pastogė, centrinis šildymas, garažas, Brighton Parke.

2 PO 5 MEDINIS ir šalia tuščias sklypas. 41-ma ir Campbell. PŪRUS BUNGALOW, įrengtas skiepas, garažas. Tuo galima užimti. 77-ta prie California Ave.

MAISTO KRAUTUVĖ ir 2 butai Brighton Parke.

3 BUTAI ir biiznio patalpa Marquette Parke.

VALGYKLA su namu ir visais įrengimais. Juddi vieta.

ŠIMAITIS REALTY

2951 WEST 63 STREET

436-7878

APYNAUJIS 2-jų butų gražus mūr. po 3 mieg. alumin. langai, karštu vandeniu šiluma gazu. 2-jų autom. garažas. Gražioje vietoje prie parko. — \$40,500.

6 KAMB. MŪR., moderni virtuvė ir vonia, alum. langai, karštu vandeniu šild. gazu. Marquette Parke. \$21,500.

APYNAUJIS 1½ aukšto mūr., alum. langai, šiluma gazu, įrengtas rūšys. 2-jų autom. garažas. Marquette Parke. \$36,500.

GRAŽUS 4 BUTŲ mūr., alum. langai, karštu vandeniu šild. gazu, modernios vonios, mūr., garažas. Marquette Parke. \$32,000.

VIRŠ 50 PĖDŲ pločio, gražus kampinis sklypas. 2-jų butų namai. Oaklawn. Teiraukitės.

LABAI GERAS 10 butų mūras, 2 automobilių mūro garažas, Marquette Parke. — Tik \$88,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apšaldymo dirbti mieste ir užmiestyje.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaiga) Pigu automobilių draudimas.

NAUJIENAS

NAUJIENAS

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HOME LOANS INSURED SAVINGS

Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention
4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.)
CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-8248

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ĮALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, įaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.

V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigu ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patirtimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4,00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei pasiūsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608